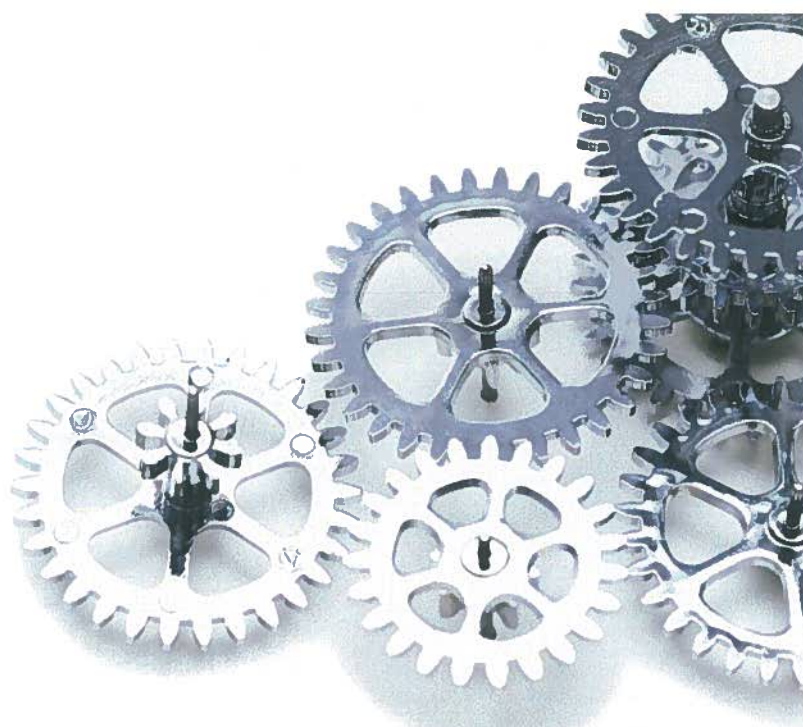

**Gemeente
Heerhugowaard**

**Accountantsverslag
voor het verslagjaar
eindigend op
31 december 2013**

27 juni 2014

Aan de leden van de gemeenteraad
van de gemeente Heerhugowaard
Postbus 390
1700 AJ HEERHUGOWAARD

c.c. college van burgemeester en wethouders

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
27 juni 2014	A.R. Sallehart RA/ P.S.N. Schouten RA	3113629650/21324/mg/ 140906
Onderwerp		
Accountantsverslag 2013 gemeente Heerhugowaard		

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2013. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerhugowaard. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2013 gecontroleerd. Bij deze jaarrekening hebben wij op 27 juni 2014 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Het accountantsverslag is bestemd voor de gemeenteraad en het college.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

ing. J.L. Wisse RA

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	Uw resultaat	3
3.	Wat viel ons op in uw jaarrekening 2013	4
4.	Controle rechtmatigheid	8
5.	Overige onderwerpen	10

1. Inleiding

1.1. Goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2013

Bij de jaarrekening 2013 van uw gemeente verstrekken wij een controleverklaring. Deze controleverklaring ontvangt u separaat. Wij hebben geen resterende fouten of onzekerheden die we aan uw moeten rapporteren.

1.2. De opdracht die u ons heeft verstrekt

Wij hebben van u de opdracht gekregen om uw jaarrekening 2013 te controleren. In de opdrachtbevestiging van 27 september 2013 met kenmerk 13/103 hebben wij op meer gedetailleerde wijze de opdracht tot het controleren van de jaarrekening 2013 geformuleerd.

Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2013 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

1.3. Aanpak van de accountantscontrole

Op basis van uw opdracht en de wettelijke eisen controleren wij de jaarrekening 2013 met een totale materialiteit van € 1,6 miljoen. Voor onze aanpak hanteren wij een risicobenadering. Hierbij richten wij ons op wat er fout kan gaan en wat tot een afwijking van materieel belang kan leiden in belangrijke posten en toelichtingen in uw jaarrekening 2013. Als wij de controle van de gemeente Heerhugowaard vanuit dit perspectief benaderen, betekent dit dat wij aandacht besteden aan die gebieden die er toe doen en dat wij in beperkte mate werkzaamheden uitvoeren op punten die niet of weinig relevant zijn. De belangrijkste aandachtspunten die wij onderkennen zijn:

- waardering van de grondexploitaties en de daarmee verband houdende posten;
- onderbouwing van de balanspost voorzieningen;
- opbrengsten;
- technische en correctieboekingen in de administratie;
- mogelijke fouten in de SiSa-prestatie-indicatoren (dit is een wettelijk verplicht onderdeel).

In hierna volgende paragrafen geven wij onze belangrijkste bevindingen weer vanuit onze controlewerkzaamheden. Daarnaast informeren wij u, vanuit onze "natuurlijke adviesfunctie", over ontwikkelingen waarvan wij van mening zijn dat die, vanuit onze deskundigheid en ervaring, uw aandacht kunnen vragen. In het voorliggende verslag zijn dit de onderwerpen informatiebeveiliging, gebruikmaking van data-analyse en frauderisico's.

2. Uw resultaat

De programmarekening over het jaar 2013 sluit met een nadelig resultaat voor bestemming van € 14,9 miljoen. Per saldo is in 2013 € 5,1 miljoen onttrokken aan de reserves, zodat het uiteindelijk nog te bestemmen jaarresultaat € 9,8 miljoen nadelig bedraagt.

Het nadelig resultaat wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door noodzakelijke extra voorzieningen in de grondexploitatie en afboekingen in de materiële vaste activa. Hierop gaan wij in hoofdstuk 3 van dit verslag nader in. De analyse van het resultaat 2013 ten opzichte van de begroting is per programma in de alinea's "Verklaring van de afwijking realisatie ten opzichte van de actuele begroting" in de jaarstukken nader uiteengezet. Tevens wordt in de jaarstukken een overzicht weergegeven van de incidentele baten en lasten en de post onvoorzien.

3. Wat viel ons op in uw jaarrekening 2013

a. Significante verslaggevingsgrondslagen

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en resultaten van de gemeente Heerhugowaard. Daarnaast vereisen zij van het college het toepassen van oordeelsvorming voor lastige, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente Heerhugowaard zijn uiteengezet in de toelichting bij uw jaarrekening 2013. Tijdens het jaar 2013 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de financiële resultaten of positie van uw gemeente.

Wij hebben het door de organisatie toegepaste proces inzake belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben zogenoemde gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig zetten wij deskundigen in bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Over 2013 hebben wij deskundigheid ingezet op het gebied van grondexploitaties.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

b. Programma 3, Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving/Waardering en resultaten grondexploitaties

Algemeen

De economische crisis heeft in zijn algemeenheid (nog steeds) een grote invloed op de resultaten van gemeentelijke grondexploitaties. Gemeenten lopen het risico hierdoor gezamenlijk miljarden euro's aan grondbezit te moeten afwaarderen. Veel gemeenten hebben inmiddels, mede met het oog op de jaarcijfers, de grondexploitatie opnieuw laten doorrekenen. Dat heeft in veel gevallen effect op de gemeentebegroting.

De grondexploitaties vragen extra aandacht van gemeenten en van de accountant. De afgelopen tijd is op gemeenten en de rol van accountants vanuit de verschillende media kritiek geuit. Wij besteden vanuit de risicoanalyse reeds extra aandacht aan de grondexploitaties van de gemeente Heerhugowaard. De waardering van de grondexploitaties in de jaarrekening is gebaseerd op een lange termijn prognoseperiode, waarmee een veelheid aan zogenoemde schattingsonzekerheden gepaard gaat. Dit vraagt van de raad, het college en het management specifieke maatregelen, welke gericht zijn op het verkrijgen van inzicht in de risico's die hieraan kleven.

In zijn algemeenheid zijn bij veel gemeenten de twee voornaamste negatieve effecten op de grondexploitatie uitstel van projecten en dalende vastgoedprijzen. Door de vertragingen lopen de rentekosten van gemeenten op. Het duurt immers langer voordat investeringen in grond tot inkomsten leiden.

Vaak zijn grondverkoppen pas 'hard' als een projectontwikkelaar het merendeel (60-70%) van zijn woningen of kantoorruimtes heeft verkocht en die verkopen stagneren momenteel in veel gevallen.

Grondexploitatie gemeente Heerhugowaard 2013

Wij hebben de afgelopen periode intensief overleg gehad over de ontwikkelingen van dit onderwerp bij uw gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat diverse gevoeligheidsanalyses en scenario's zijn gemaakt. De diverse overleggen, interne analyses van door het college opgestelde actuele prognoses en de toetsing daarvan door ons team heeft geleid tot een kritische herziening van de waardering van de met de grondexploitatie samenhangende posten.

Deze posten zijn: de Bouwgronden in Exploitatie (BIE); dit zijn de actieve grondexploitaties, de Niet in Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG), waarvoor geldt dat u het reëel en stelling voornemen heeft deze (op termijn) in exploitatie te gaan nemen en gronden die onder de materiële vaste activa staan verantwoord.

Reeds in voorgaande jaren heeft u diverse maatregelen genomen om de waardering van de grondexploitatie in lijn te brengen met de (economische) ontwikkelingen. De aanhoudende tegenvallende vooruitzichten hebben ertoe geleid dat u en wij extra kritisch zijn geweest op de inschattingen van de verwachtingen en daarmee de waardering van de met de grondexploitatie samenhangende posten. Daarnaast merken wij dat u met diverse initiatieven verschillende scenario's onderzoekt om de verwachte uitkomsten van de grondexploitaties binnen de acceptabele bandbreedtes te houden.

In uw gemeente is intern berekend wat de invloed van de economische crisis is op de uitkomsten van de grondexploitatie. Met deze berekeningen heeft uw gemeente ook beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening 2013 op een juiste wijze is gewaardeerd.

De uitkomsten van de geactualiseerde visie op de grondexploitatie hebben er toe geleid dat in uw jaarrekening 2013 extra afwaarderingen (van de materiële vaste activa), verliesnemingen en voorzieningen op grondexploitaties zijn verwerkt. Over 2013 heeft dit geleid tot eenmalige extra lasten van € 14 miljoen, vanwege de recente ontwikkelingen en inzichten.

Wij hebben met het college en het ambtelijk management van gedachten gewisseld en dringen aan op, in het licht van de economische omstandigheden, de resultaatverwachtingen van de grondexploitaties met de gewenste aandacht te blijven monitoren. Verder adviseren wij u, zodra zich stagnatie in de voortgang van de grondexploitaties voordoet, dit te vertalen naar verwachte consequenties voor de (meerjaren)begroting om eventuele effecten zo snel mogelijk inzichtelijk te krijgen, zodat er zondig besluitvorming over correctieve of compenserende maatregelen kan plaatsvinden. Dit maakt reeds onderdeel uit van uw planning- en controlcyclus.

In uw gemeente zien wij dat specifieke maatregelen zijn getroffen. Wij hebben de mogelijkheden voor verdere verbetering om zaken op dit terrein aan te scherpen besproken met het college en het ambtelijk management. De verbeteringen bevinden zich vooral op het gebied van het transparant delen van de verschillende gevoeligheidsanalyses, scenario's en effecten van diverse initiatieven.

c. Programma 5: Dienstverlening, communicatie en informatisering/Paragraaf bedrijfsvoering

Automatisering

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij hebben onderzocht, hetgeen wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

Uw gemeente maakt gebruik van digitale workflow voor de inkoopfacturen van leveranciers. Met de interim-controle 2013 hebben wij vanuit de digitale workflow vooral aandacht gevraagd voor het wachtwoordbeleid. Door tekortkomingen daarin kunnen wij niet het inkoopproces optimaal efficiënt controleren.

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing

Ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole voerden wij een controle uit op een aantal financiële bedrijfsprocessen van de gemeente Heerhugowaard. Hierbij kunt u denken aan de processen subsidiebatens, lonen - salarissen - sociale lasten en inkopen goederen en diensten. Deze voorbereidende controle is in belangrijke mate gericht op de kwaliteit van de Administratieve Organisatie en de Interne Beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Vanuit deze controle hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen met het ambtelijk management, het college en de auditcommissie gedeeld.

Wij hebben in de managementletter aandachtspunten voor het opstellen van de jaarrekening en nog af te ronden interne controlemaatregelen opgenomen. Wij hebben bij de controle van de jaarrekening vastgesteld dat de gemeente opvolging aan deze punten heeft gegeven.

d. Single information, Single audit (SiSa)

De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien een zevental documenten aan het CBS te leveren. De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door de gemeente.

In het kader van de totstandkoming van de SiSa-bijlage merken wij het volgende op: Bij de meest recente review van de Audit Dienst Rijk (ADR) van de accountantscontrole van de SiSa-bijlagen 2012 (de zogenoemde single review 2013) hebben wij gemerkt dat zij (zeer) kritisch zijn op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-bijlagen door de gemeenten en de hierop uitgevoerde accountantscontroles. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de door u opgemaakte SiSa-bijlage en de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2013. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze '0' terecht is ingevuld. Het college heeft dit aan ons bevestigd.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2013 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met een tabel, die wij ook moeten opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd:

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	Geen	0	
E7A	Innovatieprogramma Klimaatneutrale Steden (Proefprojecten)	Geen	0	
E26	Spoorse door-snijdingen, tranche 1	Geen	0	
E27B	Brede Doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	Geen	0	
G1	Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013	Geen	0	
G1A	Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012	Geen	0	
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013	Geen	0	
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013	Geen	0	
G5	Wet Participatiebudget (WPB)_gemeente 2013	Geen	0	

4. Controle rechtmatigheid

4.1. Normenkader

Op 11 februari 2014 heeft de raad kennisgenomen van het door het college geactualiseerde normenkader voor 2013 (zie Raadsvoorstel RB2014027). Dit is in lijn met de mogelijkheid die de Kadernota Rechtmatigheid 2013 van de Commissie BBV biedt ("het college stuurt het normenkader naar de raad. De raad hoeft dit normenkader niet expliciet vast te stellen, maar kan het kader ook bevestigen door het voor kennisgeving aan te nemen").

4.2. Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet de gemeenteraad zelf nader invullen en concretiseren. Dit gebeurt met de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het college belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2013 van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft de accountant niet in alle gevallen mee te wegen in zijn oordeel. Essentieel is dat de raad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen niet betreft bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven.

Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In bijlage 1, "Classificatie begrotingsafwijkingen" in de jaarrekening is een analyse van de begrotingsrechtmatigheid 2013 opgenomen. Hiermee legt u op een adequate wijze verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2013. De geconstateerde kostenoverschrijdingen, welke als onrechtmatig zijn aangemerkt, behoeven op grond van de Kadernota Rechtmatigheid 2013 van de Commissie BBV niet te worden meegeteld voor het accountantsoordeel. De reden is dat deze overschrijdingen binnen bestaand beleid waarvan kan worden vastgesteld dat deze niet eerder kenbaar was dan bij het opstellen van de jaarrekening.

4.3. WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013 en vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt). De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 228.599 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenten het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief - wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan - ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

In 2013 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

5. Overige onderwerpen

5.1. Frauderisicoanalyse

Algemeen

Als onderdeel van onze controle en opvolging van communicaties over voorgaand boekjaar hebben wij het college en het ambtelijk management verzocht inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude, in de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat het college daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met het toezichthoudend orgaan (de raad).

Tijdens deze gesprekken heeft het college aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's en voorbeelden gegeven van de manier waarop zij deze beheerst. Wij hebben ook vastgesteld dat dit onderwerp op de agenda van de auditcommissie staat en dat integriteit een onderwerp is dat in commissievergaderingen aan de orde komt. Tegelijkertijd stellen wij vast dat het maken en/of periodiek actualiseren van gerichte frauderisicoanalyses geen zichtbaar onderdeel vormt van de interne beheersingsomgeving en dat uit diverse vastleggingen (college- en raadsnotulen, beleidsplannen, et cetera) bijvoorbeeld onvoldoende expliciet wordt gemaakt welk belang u hecht aan het vermijden en ontdekken van fraude. Uw organisatie loopt hiermee het risico dat de interne beheersing kwetsbare plekken bevat die onopgemerkt blijven.

De huidige economische ontwikkelingen kunnen voor bedrijven, instellingen en hun werknemers leiden tot verhoogde prikkels of gelegenheden tot het doen van of meewerken aan fraude. Gelet op het belang van een risicoanalyse die is toegespitst op de huidige economische ontwikkelingen en actuele interne beheersing attenderen wij u op de geactualiseerde folder "Frauderisicoanalyse door directie en toezichthoudend orgaan" en herhalen het belang van periodieke frauderisicoanalyses als vast onderdeel van het interne controlesysteem dat erop is gericht bedrijfsrisico's te onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan in te schatten en het daarop toespitsen van de interne beheersing.

Uitkomsten 2013

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het college. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van uw gemeente waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken van de gemeente Heerhugowaard. Van het college hebben wij de schriftelijke bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het college of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij kennis genomen van de wijze waarop binnen de gemeente Heerhugowaard dit onderwerp, geïntegreerd met workshops en trainingen op het gebied van risicoanalyse en preventieve handhaving oppakt.

Wij vinden het een goede zaak dat u op deze wijze dit onderwerp onder de aandacht brengt en "levendiger" maakt. Uiteraard betrekken wij de aanpak en uitkomsten van de trainingen bij onze te plannen en uit te voeren werkzaamheden.

Voor 2013 hebben wij tevens zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op zogenoemde memoriaalboekingen, controles van schattingen en wij hebben onderzocht of er sprake is van significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses.

Hoewel wij in zijn algemeenheid een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2013 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

5.2. Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van de gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Wij hebben geen aanvullende dienstverlening buiten de controleopdracht voor u verricht.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente Heerhugowaard, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

5.3. Informatiebeveiliging

Het belang van informatiebeveiliging is de laatste jaren fors toegenomen als gevolg van de grotere afhankelijkheid van informatietechnologie en internet. Daarnaast heeft zich een verschuiving voorgedaan van informatiebeveiliging naar cyberveiligheid. De traditionele aanpak van informatiebeveiliging was vooral gericht op interne controles om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens veilig te stellen. Hoewel deze controles van groot belang blijven, bestrijkt cyberveiligheid een bredere waaier van interne en externe factoren.

Als zodanig dient het college zich er in toenemende mate van te vergewissen dat managers in alle geledingen van de organisatie zich bewust zijn van de risico's die de digitale technologie met zich meebrengt voor de strategie en de bedrijfsactiviteiten, en dat zij de juiste maatregelen treffen om deze risico's te beheersen. Rapportages aan de raad dienen in toenemende mate te gaan over de lessen die worden getrokken uit specifieke IT-gerelateerde incidenten en zogenoemde near-misses, en het college dient vast te stellen welke inbreuk op de veiligheid de organisatie bereid is te tolereren.

Daarnaast dient op collegeniveau te worden verzekerd dat sprake is van een voldoende mate van verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht ter ondersteuning van de daadwerkelijke prioritering van informatieactiva, en juiste besluitvorming over het gebruik en de bescherming van informatie.

Uw gemeente heeft in het recente verleden met de kortstondige hacking van de website al haar "wake-up-call" gehad dat ook zij doelwit kan worden.

Wij hebben begrepen dat u bezig bent met het herevalueren, mede in het licht van de toenemende digitale dienstverlening, de voorgenomen samenwerking in een shared-service center, de uitbesteding van activiteiten aan Cocensus en de zich ontwikkelende technologische mogelijkheden. Wij nemen dat mee bij de interim-controle 2014.

5.4. Ontwikkeling voor komende jaren: Inzichten door data-analyse

In uw financiële systemen beschikt u over een enorme schat aan data uit financiële processen. De omvang en complexiteit zorgen geregeld voor een veelheid aan controles binnen de interne beheersing om grip te houden op deze data en de gewenste aansluitingen te maken. Daarnaast dwingt de beschikbare tijd tot het hanteren van steekproeven binnen de interne controlewerkzaamheden.

Deloitte is continu bezig met het integreren van innovatieve technieken om de controle efficiënter te maken en het management van waardevolle inzichten te voorzien. Wij hebben een krachtig, innovatief IT-platform ontwikkeld, waarmee eenvoudig een grote hoeveelheid data kan worden ontsloten en geanalyseerd op basis van geavanceerde data-analyses.

In een dynamisch management dashboard krijgt het management inzicht in cijfers. Op basis van voorgedefinieerde testen worden afwijkingen en trends eenvoudig weergegeven en kan snel inzicht verkregen worden in detailinformatie (tot op transactie of factuurniveau).

De voordelen van het gebruik van data-analytics is dat risico's eerder worden gedetecteerd, zogenoemde gegevensgerichte werkzaamheden worden verminderd en de gemeente Heerhugowaard aanzienlijk meer toegevoegde waarde krijgt. Wij hebben met het college van gedachten gewisseld over data-analyse en hoe dit een rol kan spelen bij het hebben van inzicht in verschillende relevante zaken. Wij begrijpen dat dit onderwerp veel belangstelling en aandacht heeft. Dat blijkt onder andere uit de deelname van Heerhugowaard aan de open data pilot van de provincie. Wij hebben met het college afgesproken om in 2014 eens na te gaan hoe de financiële data-analyse kan worden toegepast bij Heerhugowaard.